

1-7-24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS

Deadline: 1 juli 2024

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Patiënt en
Zorgordening
Team C

Opgesteld door

nota

Voorhangbrief wijziging experiment wijkverpleging

Datum

21 juni 2024

Kenmerk

3875198-1068358-PZo

Uw kenmerk

Zaaknummer

1068358

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de aangenomen motie van Tweede Kamerleden Joseph en Agema¹ (hierna: motie Joseph/Agema), heeft u in uw voorhangbrief van 12 juni jl.² (hierna: de voorhangbrief) uw voornemen kenbaar gemaakt om een aanwijzing aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) te geven, waardoor de NZa in het experiment bekostiging wijkverpleging met cliëntprofielen de *verplichting* om cliëntprofielen te registreren per 2025 niet invoert.

Naar aanleiding van dit voornemen heeft de NZa advocatenkantoor Pels Rijcken (hierna: de landsadvocaat) gevraagd of door het ontbreken van een wettelijke verplichting om gebruik te maken van cliëntprofielen eveneens de doorbrekingsgrond van het medisch beroepsgeheim wegvalt. De landsadvocaat heeft dit bevestigd.

Dit advies is aanleiding om u te verzoeken om aan beide Kamers opnieuw een voorhangbrief te versturen, waardoor de optie van vrijwillige registratie van cliëntprofielen ook komt te vervallen. Tevens zorgt u ervoor dat uw opvolger voldoende tijd en ruimte heeft, om een weloverwogen besluit te nemen over het vervolg van het experiment. In de nota treft u een verdere toelichting aan over de voorhangbrief, de overwegingen en de juridische achtergrond.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u bijgaande voorhangbrieven naar beide Kamers te verzenden. Het verzoek is om deze brieven op 1 juli 2024 naar de Kamer te verzenden, om enerzijds de Kamers goed te informeren, en anderzijds zodat veldpartijen zo snel mogelijk weten waar zij aan toe zijn voor het inkoopseizoen van 2025.

¹ Kamerstukken II 2023-24, 29 509, nr. 80.

² Kamerstukken II 2023-24, 23 235, nr. 242.

3. Kernpunten

Toelichting op juridische analyse

- De motie Joseph/Agema verzoekt u om de verplichting tot registratie en aanleveren van de cliëntprofielen per 2025 niet in te voeren. Deze motie is met 141 stemmen voor aangenomen.
- In uw voorhangbrief van 12 juni jl. heeft u aangekondigd voornemens te zijn deze motie uit te voeren. U geeft hierin aan dat u voornemens bent de verplichting tot registreren en aanleveren van cliëntprofielen per 2025 niet in te voeren. Dit zou deelname aan het experiment met of zonder registratie mogelijk maken.
- Naar aanleiding van deze voorhangbrief heeft de NZa een advies gevraagd aan de landsadvocaat, gericht op de vraag of een zorgverlener de geheimhoudingsplicht ex art. 7:457, eerste lid, BW mag doorbreken als het experiment dusdanig gewijzigd wordt dat de verplichting tot registratie en aanleveren van de cliëntprofielen niet wordt ingevoerd. Hieronder vindt u de belangrijkste conclusies, die wij delen met de landsadvocaat.
- Of er al dan niet sprake van een wettelijke verplichting is, volgt uit de regelgeving (nadere regels) van de NZa. Deze verplichting vloeit niet direct voort uit uw aanwijzing. De NZa heeft op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) namelijk de zelfstandige bevoegdheid om een wettelijke verplichting vast te stellen voor het doorbreken van het medisch beroepsgeheim.
- Het medisch beroepsgeheim kan worden doorbroken op grond van toestemming van de cliënt (of diens vertegenwoordiger) en op grond van een wettelijke *verplichting*. Regelgeving van de NZa legt een dergelijke verplichting op.
- In de voorhangbrief heeft u aangegeven om binnen het experiment Wijkverpleging 1) integrale prestaties met een vrij tarief en 2) integrale prestaties op basis van cliëntprofielen met een vrij tarief te hanteren. Registratie van cliëntprofielen zou dus *vrijwillig* zijn: aanbieders en zorgverzekeraars kunnen kiezen binnen dit experiment welke bekostigingsvorm en registratie zij zouden hanteren.
- De conclusie van de landsadvocaat is dat er in het gewijzigde experiment op grond van een wettelijke verplichting geen mogelijkheid zal bestaan om de geheimhoudingsplicht te doorbreken, nu de verplichting tot registratie en aanleveren van de cliëntprofielen komt te vervallen, en dit dus een vrijwillige keuze wordt. Dat deze verplichting vervalt volgt ook uit de reeds verzonden voorhangbrief.
- Doordat hierdoor niet kan worden gesteld dat er sprake is van een wettelijke plicht, ontbreekt een geldige doorbrekingsgrond en wordt verhinderd dat zorgaanbieders de cliëntprofielen, zijnde medische persoonsgegevens, mogen verstrekken aan de zorgverzekeraar en de NZa.
- Een andere geldige doorbrekingsgrond zou de rechtsgeldige toestemming van de cliënt of diens vertegenwoordiger kunnen zijn. Dit is in de uitvoering echter moeilijk uitvoerbaar. Er zouden namelijk vraagtekens kunnen worden gesteld bij deze toestemming nu er een afhankelijkheidsrelatie bestaat tussen zorgverlener en cliënt en het de vraag is of de cliënt helemaal weloverwogen (geïnformeerd) toestemming kan geven.

Datum

21 juni 2024

Kenmerk

3875198-1068358-PZo

- Daarnaast moet er een mechanisme worden vormgegeven zodat toestemming kan worden ingetrokken en alle gegevens worden verwijderd. Deze knelpunten brengen dusdanige administratieve lasten met zich mee dat dit geen optie is.

Datum
21 juni 2024

Kenmerk
3875198-1068358-PZo

Motivatie doorgaan met het experiment, met behoud van integrale prestaties

- In deze gewijzigde voorhangbrief vindt het experiment doorgang.
- Het experiment wijkverpleging wordt zodanig gewijzigd dat de mogelijkheid tot aanleveren van de cliëntprofielen wordt geschrapt.
- Het maatschappelijk en politiek draagvlak voor integrale prestaties voor langere tijd (uur, dag, week, maand, kwartaal) is hoog.
- Juridisch gezien is het noodzakelijk dat er op een andere wijze geëxperimenteerd wordt dan enkel met integrale prestaties, nu er al met de maximale wettelijke termijn van vijf jaar voor een experiment is geëxperimenteerd. De grondslag ontbreekt om blijvend op dezelfde wijze te experimenteren. Echter, daadwerkelijke invoering van integrale prestaties met vrije tarieven in de reguliere bekostiging per 2025, of het stopzetten van het experiment en terugvallen op reguliere bekostiging is niet opportuun en nadelig voor partijen die deelnemen aan het experiment.

Deze voorhangbrief en de daaropvolgende aanwijzing geeft de NZa de mogelijkheid om de regelgeving voor het jaar 2025 vast te stellen met integrale prestaties voor langere tijd (uur, dag, week, maand, kwartaal) met een vrij tarief, zonder dat cliëntprofielen van deze regelgeving deel uitmaken. Normaliter stellen zij hun regelgeving uiterlijk 1 juli vast.

Door de voorhangbrief nu op zo kort mogelijke termijn te versturen, maakt u het mogelijk dat de NZa haar regelgeving zo spoedig mogelijk kan vaststellen. Hierdoor weten veldpartijen zo snel mogelijk waar zij aan toe zijn voor het inkoopseizoen van 2025. Door de looptijd van het experiment niet te wijzigen, geeft u uw ambtsopvolger de tijd en ruimte om tot een weloverwogen besluit te komen over het vervolg van het experiment.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De aangenomen motie Joseph/Agema verzocht om het vervallen van de *verplichting* van het werken met cliëntprofielen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

In het veld hebben verschillende partijen zich uitgesproken tegen het gebruik van cliëntprofielen. Hier is veel aandacht voor geweest in de media.

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Het vervallen van de cliëntprofielen per 2025 vereist een nieuwe aanwijzing aan de NZa. In de vorige voorhangbrief zijn integrale prestaties met een vrij tariefsoort op basis van cliëntprofielen als *mogelijkheid* opgenomen. Met de

voorgenomen wijziging als vermeld in bijgaande voorhangbrief komt deze *mogelijkheid* ook te vervallen.

Voor het hele experiment blijven integrale prestaties voor langere tijd (uur, dag, week, maand, kwartaal) met een vrij tarief gelden.

Datum
21 juni 2024

Kenmerk
3875198-1068358-PZo

Juridisch gezien is het noodzakelijk dat er op een andere wijze geëxperimenteerd wordt dan enkel met integrale prestaties, nu er al met de maximale wettelijke termijn van vijf jaar voor een experiment is geëxperimenteerd. Voor een nieuw experiment is een nieuw doel nodig, zo blijkt uit de oorspronkelijke Memorie van Toelichting van de Wmg.³ De grondslag ontbreekt om blijvend op dezelfde wijze te experimenteren. Echter, daadwerkelijke invoering van integrale prestaties met vrije tarieven in de reguliere bekostiging per 2025, of het stopzetten van het experiment en terugvallen op reguliere bekostiging is niet opportuun en nadelig voor partijen die deelnemen aan het experiment.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Intern: directie CZ. Extern: NZa.

f. Gevolgen administratieve lasten

In het gewijzigde experiment bestond geen wettelijke verplichting tot registratie en aanleveren van de cliëntprofielen, dit was een vrijwillige keuze. Het vrijwillig blijven werken met cliëntprofielen ten behoeve van bijvoorbeeld de te leveren zorg blijft mogelijk.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

³ Kamerstukken II 2004-05, 30 186, nr. 3.